

Said Nursî vatanperver bir âlimdir

Tarihte Emsali Var mı?

Şu dilin kemiği olsa idi, iftira atarken nerelere takılırdı kim bilir? Gazete diye çıkan mevkutelerden birisinde bir şahıs, Said Nursî'ye çamur atmaya kalkmış.

Oysa iftira ve hakaret ettiği zat, vatanperver bir âlimdir.

O âlim, Birinci Dünya Harbi'nde Kafkas cephesinde, Bitlis'te, Erzurum'da, Pasinler'de vatanını Ruslara ve Ermenilere karşı gönüllü milis komutanı olarak savunmuş, Rus ve Ermeni kurşunlarına göğsünü siper etmiş, yaralanmıştır. Harp cephesinde yağmur gibi Rus kurşunları altında Kur'ân'a tefsir yazmayı da ihmal etmemiştir.

Vatan için kurşunlara hedef olurken tefsir yazmak1 nasıl bir himmettir; hiç düşündünüz mü? Tarihte emsali var mı?

O tefsir öyle bir emsalsizliğe sahiptir ki, ne vatan savunmasını bırakan, ne de Kur'ân'ın hakikatlerini bırakan bu Anadolu âlimi onu "her an şehit olabilirim" duygu yoğunluğu içerisinde yazmıştır.

Vatanının İzzetini Çiğnetmedi

O vatanperver âlim Ruslar'a esir düştü. Rusya'da esarete iken, Rus Çarı'nın dayısı Nikola Nikolaviç karşısında, herkes "rap!" diye ayağa kalkmışken O, ölümcül bir atakla, "Ben bir Müslüman âlimiyim. Bir Müslüman âlim bir kâfire kıyam etmez!" diyerek ayağa kalkmadı; ilminin, dininin ve vatanının izzetini çiğnetmedi. Rus komutanın idam fermanına, ikirekât namaz kıldıktan sonra göğsünü siper etti. Bunun bir saygısızlık olmadığını, dinî, ilmî ve vatanî bir izzet olduğunu o zaman anlayan Rus komutan özür dileyip fermanını geri aldı.

Esirler arasında Kostroma'ya götürüldü. Kostroma'da iki yılı aşkın bir süre esarete kalmış, bu süre içinde memleketi gözünde tutmuş, 1917 Bolşevik ihtilâlden fırsat bulup firar etmiş ve doğruca vatanına koşmuştur.

Esaret dönüşünde İstanbul İngilizler'in işgali altındayken, İngiliz oyunlarını deşifre eden Hutuvat-ı Sitte adlı bir eser yazmış. Bu sebeple İngiliz komutan tarafından kendisi için ölüm emri verilmiş. Buna rağmen çekinmeyerek vatan evlâtlarının İngiliz oyunlarına karşı uyanık olmasını sağlamak için kitabını İstanbul'da ücretsiz dağıtmıştır.

Bu sırada Anadolu, Kurtuluş Savaşı'na hazırlanıyor. Şeyhülislâm Dürrizade Abdullah Efendi, Kuva-yı Milliye aleyhinde fetva veriyor. Bu fetvaya karşı Said Nursî ve arkadaşları da Kuva-yı Milliye'nin ve Kurtuluş Savaşı'nın meşrû olduğuna dair fetva yayınlıyorlar.

Said Nursî aynen şöyle diyor: "İşgal altındaki bir memlekette İngilizlerin emri ve tazyiki altında bulunan bir idarenin ve meşihatın fetvası mualleldir, mesmu olamaz. Düşman istilâsına karşı harekete geçenler asi değillerdir. Fetva geri alınmalıdır."2

Müsbet Hareketten Ayrılmadı

Bizzat Mustafa Kemal tarafından ısrarla Ankara'ya dâvet edildiği hâlde İstanbul'da İngilizlerle mücadelesine devam etmiş ve, "Ben tehlikeli yerde mücahede etmek istiyorum. Siper arkasında mücahede etmek hoşuma gitmiyor. Anadolu'dan ziyade, burayı daha tehlikeli görüyorum." diye cevap göndermiştir.

Şark isyanı esnasında devlete isyanın doğru olmadığını Şeyh Said'e mektupla bildirmiş ve şöyle demiştir: "Türk milleti asırlardan beri İslâmiyet'in bayraktarlığını yapmıştır. Çok veliler yetiştirmiş ve şehitler vermiştir. Böyle bir milletin torunlarına kılıç çekilmez."3

Van'dan batıya sürgün edildiğinde kendisini hudut harici İslâm beldelerine kaçırmak istemişler; ama O, Anadolu'ya gitmeyi tercih etmiştir. Burdur'a, Isparta'ya, Barla'ya, Kastamonu'ya, Emirdağ'a, bayrağın dalgalandığı her nereye sürdülse o, oraya gitmekte bir an tereddüt göstermemiştir.

Seksen yılı aşkın ömründe bu memlekette hiç ayrılmamış. Onu Mekke'ye, Mısır'a, Pakistan'a çağırınlar olmuş; ama o, "Mekke'de de olsam buraya gelmem lâzımdı" diyerek ömür boyu sürgün yediği, on dokuz defa ölümcül şekilde zehirlenerek vücudunun ortadan kaldırılmak istendiği memleketini terk etmemiştir.

İşlerin yanlış gittiğini görmüş; ama o, hiç isyana girişmemiş, hiç vatanını terk etmemiş, hiç menfi hareket içinde olmamış, hiçbir zaman talebelerini sokağa dökmemiş; sadece yerinde ve zamanında müsbet biçimde uyarı görevini yapmıştır. Altı bin sayfadan fazla eserleri meydandadır. İçinde devlete isyanı teşvik eden tek bir cümlesi var mı?

Velhasıl, atılan çamur ona bulaşmaz, ama atanı kirletir.

Dipnotlar:

1- Bu tefsir İşaratü'l-İcaz tefsiridir. Şu ana kadar binlerce baskısı yapılmıştır.

Meydandadır.

2- Risale-i Nur Hakkında İlmî Bir Tahlil, s. 71.

3- Şahiner, Bilinmeyen Taraflarıyla BSN, s. 269.

Günün Duâsı

Ey bütün mevcudatın kendisini tesbih ettiği Sübhan olan Allah'ım! Bize, senin esmanı lâıykıyla bilmeyi, seni lâıykıyla tesbih etmeyi nasip eyle. Sen her türlü kusur ve noksandan münezzehsin, bizim kusurlarımızı affeyle.